

νά κρίνωσι περί πραγμάτων, τὰ ὅποια ἀγνοοῦν· ἀλλ' ἀφίρουν αὐτὰ εἰς τοὺς τιμίους ὅσοι τὰ γνωρίζουν. Οὕτω πρέπει νά γίνεται καὶ εἰς τὰ περί σχολείων. Ἡ ἀνατροφή εἶναι ἐπιστήμη· ἡ διδασκαλία εἶναι τέχνη· ἀπαιτοῦν δὲ ἀμφοτέρα πολυχρόνιον σπουδὴν καὶ γύμνασιν. Ἀδύνατον εἶναι νά κρίνη ὀρθῶς περί ἐκπαίδευσως ὅστις δὲν ἔλαβε κάμμιαν αὐτῆς πείραν. Ὁ μόνος τρόπος τοῦ νά εὐδοκιμῶσι τὰ σχολεῖα εἶναι, νά προμηθεύη τις ἐμπείρους διδασκάλους, καὶ νά ἐμπιστευέται εἰς αὐτοὺς τῶν σχολείων τὴν ἐπιμέλειαν. Ὁποῦδ' ἢ ποτε ζητοῦν νά κρίνωσι καὶ νά προστάττωσι τοὺς διδασκάλους ἄνθρωποι, οἵτινες οὐδεμίαν ἔχουν εἰδησιν περί σχολικῶν πραγμάτων, ἐκεῖ τὸ σχολεῖον ἀδύνατον εἶναι νά προχωρή καλῶς. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν, ἀγαπητοὶ μου φίλοι, ὅσοι ἀγνοεῖτε τὰ τῶν σχολείων, νά μὴ κατακρίνετε διδακτικὰς μεθόδους, ἢ παιδαγωγικὰ βιβλία, ἢ τὰ εἰς τὴν κυβερνήσιν τοῦ σχολείου ἀναφερόμενα, ἀλλὰ ν' ἀφίρνετε τὴν περί τούτων ὄλων φροντίδα εἰς ἐκεῖνους, ὅσοι διὰ πολλῶν ἀποδείξεων σᾶς ἐπληροφόρησαν, ὅτι ἔχον ὄχι μόνον τοὺς καλλίστους σκοποὺς, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀναγκαίας γνώσεις.

Ἔστι οἱ Διδάσκαλοι πρέπει νά ἐνθαβρύνωνται.

Σᾶς ἐνθύμισα, ὅτι τοῦ διδασκάλου ὁ μισθὸς δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν χρειῶν τῆς οικογενείας του, καὶ σᾶς ἐπρόβαλα νά τὸν ἀυξήσωμεν. Σεῖς δὲ τί με ἀποκρίνεσθε; ἘΝΑΙ μὲν, λέγετε, αὐτὸ μᾶς εἶναι γνωστὸν· ἀλλ' ἡ ἐνορία μας εἶναι παραπολὺ πτωχὴ· ἔ, ἂν πληρῶνωμεν τόσον πολλὰ εἰς τὸν διδασκάλον, ἡμεῖς θέλομεν πτωχεύσειν. Ἀγαπητοὶ μου φίλοι, πιστεύσατέ με ὅτι τὰ σχολεῖα σᾶς οὐδέποτε θέλουν σᾶς πτωχίσαιν. Τὰ καληλεῖα καὶ τὰ παικτῆρια, αὐτὰ σᾶς πτωχίζουσιν, — αὐτὰ, εἰς τὰ ὅποια διδάσκειται ἡ ἀκράτεια καὶ ἡ ἀσωτία, — αὐτὰ, εἰς τὰ ὅποια μανθάνεται καὶ ἐνεργεῖται ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ κακοήθεια. Ταῦτα εἶναι τὰ καταστήματα, τὰ ὅποια σᾶς πτωχίζουσιν, καὶ τὰ ὅποια πρέπει ν' ἀποφεύγωνται καὶ νά ἐκρίζωθῶσι. Τὰ δὲ σχολεῖα θέλουν σᾶς πλουτίσειν, καὶ ὄχι σᾶς πτωχίσαιν. Εἰς τί στέκει ὁ μεγαλῆτερος πλοῦτος τόπου ἢ χωρίου τινός; Ὁχι τόσον εἰς τὴν ποσότητα τοῦ ἀργυρίου, ὅσον εἰς τὴν γνῶσιν, καὶ κρίσιν, ἢ δραστηριότητα, ἢ ἀρετὴν τῶν κατοίκων αὐτοῦ. Ταῦτα εἶναι οἱ κάλλιστοι θησαυροί. Ταῦτα μονίμως ἐξασφαλίζουσιν τὴν εὐδαιμονίαν τῶν λαῶν. Πιστεύσατέ με, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νά πράξετέ τι καλῆτερον διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ χωρίου ἢ τῶν τέκνων σας, παρά νά κυττάξετε τὸ σχολεῖον ὡς λαμπρότατον κειμήλιον, ὡς κτήμα

τὸ πολυτιμότερον τοῦ χωρίου. Τὸ σχολεῖον εἶναι βλάστημα τρυφερόν τοῦ εὐγενεστάτου εἶδους· ἀλλ' ἀπαιτεῖ ἐπαγρύπνησιν προσεκτικὴν, καὶ καλλιέργειαν πανταχόθεν· καὶ τότε θέλει βέβαια γένειν μετὰ τὸν καιρὸν δένδρον εὐγενές, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει συνάξειν καρποὺς δαψιλεστάτους ἢ ἐπερχομένην γενεά.

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ.—Εἰς τί στέκει ἡ πρόληψις τῆς μονομαχίας, τὴν ὁποίαν ζητῶμεν νά ἀφανίσωμεν; εἰς τὴν πλέον μωρὰν ἢ πλέον βάρβαρον ὅσων ποτὲ συνέλαβεν ὑπολήψεων ὁ ἀνθρώπινος νοῦς· ἤγουν, ὅτι ἡ ἀνδρία ἀρκεῖ νά πληρῶσῃ ὅλα τῆς πολιτικῆς κοινωνίας τὰ καθήκοντα· ὅτι παῦει πλέον νά ἦναι δόλιος, πλάνος, συκοφάντης, καὶ μεταμορφώνεται εἰς τίμιον καὶ φιλάνθρωπον ἄνδρα, ὅστις ἐξέρει νά μονομαχῇ· ὅτι τὸ ψεῦδος μεταβάλλεται εἰς ἀλήθειαν, ἢ κλοπὴ γίνεται δικαία, ὁ δόλος, τίμος, ἢ προδοσία, ἐπαινετὴ, ὅταν τὰ ὑπερασπίξῃ μετὰ τὸ ξίφος εἰς χεῖρας· ὅτι ἡ ὕβρις θεραπεύεται μετὰ μίαν πληγὴν σπαθίου, καὶ ὅτι ποτὲ δὲν ἀδικεῖ τὸν ἀντίπαλον, ἐὰν ἐπιτύχη μόνον νά τὸν φονεύσῃ.

Εἶναι ὁμοίως καὶ ἄλλος τρόπος μονομαχίας, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, ὅστις ἐνόησε τὴν χάριν μετὰ τὴν σκληρότητα, οὐδὲ φονεῖει πλὴν δι' ἀπροσεξίαν· ὅποτε δηλαδὴ συμφωνεῖται ἡ παῦσις τῆς μονομαχίας εἰς τὸν πρῶτον σταλαγμὸν τοῦ αἵματος. Εἰς τὸν πρῶτον σταλαγμὸν! ὦ! τί σε χρησιμεύει, θηρίον ἄγριον, ὁ πρῶτος σταλαγμὸς; ἢ ἐπιθυμεῖς νά τὸν ῥοφήσῃς; — ΡΟΥΣΣΩΣ, μετὰφ. ΚΟΡΑΗ.

ΑΤΟΛΜΙΑ.—Ὁ περιβόητος Ἀβοῦς Ἰβσοῦφ, ἀρχιδικαστῆς τοῦ Βαγδατίου, ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τῆς Καλιφᾶ Ἀδῆ, ἦτο παράδειγμα ἐπισημότερον τῆς ταπεινοφροσύνης, ἢ ὁποία διακρίνει τὴν ἀληθινὴν σοφίαν. Αἰσθανόμενος τὰ ἰδιά του ἐλαττώματα, ἀμφίβαλλε κάποτε εἰς ὑποθέσεις, περί τῶν ὁποίων ἦσαν ὑπερβέβαιοι οἱ ὀλιγωτέρας μὲν γνώσεις, πλειότεραν δὲ τόλμην ἔχοντες.

Ἰστορεῖται περί αὐτῆς ὅτι, εἰς μίαν περίστασιν, μετὰ ἐρευνᾶν πολλὰ ὑπομονητικῆν, ἐδηλοποίησεν ὅτι δὲν εἶχε γνῶσιν ἰκανὴν ν' ἀποφασίσῃ περί τοῦ προκειμένου. Ἐπαρακαλῶ, κύριε, ἡρώτησε φαντασμένος τις αὐλικός, ὅστις ἤκουσε τὴν δηλοποίησιν ταύτην, ἠρώτησε ὅτι ὁ Καλιφᾶς χρεωστὴς νά πληρῶνῃ τὴν ἀγνοίαν σας; Ὁχι, ἀπεκρίθη μετὰ πρᾶότητα· ὁ Καλιφᾶς μετὰ πληρόνει, καὶ καλὰ, δι' ὅσα ἐξέφυρ· ἂν ἐπεχειροῦσε νά με πληρῶνῃ δι' ὅσα ἀγνοῶ, δὲν ἤθελεν ἀρκέσειν οἱ τῆς αὐτοκρατορίας θησαυροί.